

naše lepe Avstrije, ne more več biti drugače, kakor da živimo skupaj, lepo v miru ter pomagamo drugi drugim, da se izkopljemo iz nevolje, ki nas — Nemce in Slovence — tare, kolikor je v naših močeh. Njim tudi ni neznan, da ima slov. ljudstvo pravico do življenja in tedaj za to, da še ostane slovensko.

(Konec prih.)

Narodno življenje pri slov. Koroščih.

Mož, ki ljubi Koroško zemljo, pa tudi slov. ljudstvo, piše nam od ondot ter izprožuje marsikatero lepo misel, ki je vredna, da si jo zapomnijo tudi naši bralci. On piše:

Vreme ni prijetno ter še imamo veliko snega, pa dan na dan še nov pada. Včasih solnce posveti, pa le redko in kmalu se spet umakne ledeni in sneženi megli. Vreme se tako kisló drži, kakor zunajna politika: včasih nam obe-tajo mir, pa kmalu se spet prikažejo znamenja preteče vojske.

Bolj stanovitna je notrajna politika, kajti stanovitno je avstrijskim Slovanom neugodna, naj pride katera koli vlada. Koroški Nemci in liberalci pa so stanovitni v zaničevanji Slovencev in v kračenji njihovih pravic. Toliko so pa vendar že odjenjali, da so Kranjce in spodnje Štajarce izpustili iz svojih računov. „Kranjci in Stajarci“, pravijo, „naj imajo slovenske šole in slovensko uradovanje, pa na Koroškem to ne gre, ker tukajšnji Slovenci imajo že čisto zmešan jezik in ne razumejo nove slovenščine, tudi so po hribih ločeni od drugih Slovencev, jih tudi ne marajo, in so po srcu, nravi in geografični legi bolj navezani na Nemce“.

To so pa besede brez vsake prave podlage, ti možiceljni govorijo le to, kar v srcu želijo, in pravijo, da je to resnica, kar oni želijo, naj bo res ali pa ne. Koroški Slovenci dobro razumejo pismeno slovenščino in zmirom več slovenskega berejo. Razun Mohorjevih bukev in „Mira“ prebirajo tudi „Koroške bukvice“, „Slov. Gospodarja“, nekateri celo „Slovenca“ in „Narod“. Od takih ne boš slišal, da bi ne razumeli pismene slovenščine, to govorijo le taki, ki nikoli nič ne berejo. Kdor nikoli ne mlati, ne bo znal mlatiti, čeravno to ni Bog vé, kaka umetnost. Kdor pa nikoli nič slovenskega ne bere, se mu bo marsikatera beseda neznana zdela. Ni ga pisatelja, da bi zamogel za take razločno pisati, kajti če bo tudi pol nemških besed vmes pomešal, pa tudi tistih ne bodo razumeli. Nekaj je pa tudi takih, ki so že več kakor na pol pomenčeni, ki prebirajo zmirom nemške časnike, slovensko so pa že pozabili, le za domačo potrebo še znajo, da zamorejo poslom kaj naročiti. Oni sicer mislijo, da še znajo slovensko, v resnici pa že vsak pastir bolje zna, polovica slovenskih besed se jim je že skadila, potem

pa hočejo slovenščino obsoditi, ker ni pisana tako spakedrano, kakor jo oni govorijo. — Kar se tiče mrznje med Korošci in Kranjci, v tem je bilo res nekaj resnice, pa v novejšem času ta vedno bolj gine, odkar so Korošci spoznali, da imajo na Kranjcih še skoz edino zaslobo proti nemškemu navalu. Proti Štajarcem pa Korošci nikdar niso mrznje pognali. Mrznjo med Kranjci in slovenskimi Korošci so nemškutarji vedno umetno gojili in utrjevali, nekoliko je pa res pripomogla tudi gorenjska surovost in naklonjenost do kletvine in pretefov; v novejšem času je pa žganje en del gorenjskega ljudstva še bolj podivjalo. Če se Korošec žganja napije, on gre tiho domov in ne razbija okoli sebe. Vem pa, da je na Gorenjskem veliko poštenih ljudi, pa ti so lepo doma in ne hodijo po svetu, zato jih Korošec ne pozna in sodi Kranjce po tistih izmečkih, ki že doma ne morejo več živeti in se priklatijo na Koroško.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Dobro seme, dobra žetev.

Kar človek seje, to žanje. Kdor torej hoče, da pričaka dobre žetve, mora mu biti skrb za dobro seme. Samo seme ne stori še sicer vsega, toda veliko pripomore, da ne ostane drugo obdelovanje, ki ga polje terja, brez plačila. Gnoja mora vselej polje dobiti in to gnoja, ki prsti pa tudi setvi streže.

Tu pa je potlej v prvi vrsti treba dobrega, velicega in zrelega semena; kajti le tako seme je za to, da vzkali in daje mladej klici dovolje hrane. Le-te mora klica imeti že v semenu samem, sicer utegne vsahniti, še predno mu pomaga kaj hrana, ki mu jo daje prst, zemlja, v kateri leži. Skušnja kaže, da ima dobro seme največ moči, kakor za to, da vzraste veliko, tako tudi za to, da dozori lepo zrnje.

Za setev torej niso zrna, ki so naklana ali natolčena, poprek taka zrna, ki so kakor že koli trpela v svoji vunanji obliki. Taka zrna še sicer kalé, ako ni kal sama kje kako obnemogla, toda klice, ki jih poženo, ne dobé dovolje hrane, so koj s kraja slabe in za to jim najmanjša stvar škoduje, to pa celo njih življenje. Kar hočeš tedaj rabiti za seme, tega ti ne kaže mlatiti ali luščiti na stroji. Pri tem se oškoduje zrnje naj reče, kar je komu ljubo.

Ne bode toraj svet narobe, če pravimo, da stori gospodar prav, ako koj pri žetvi na to gleda, da si odbere najbolji sad za seme. In česar ne sme prezreti, je to, da izgubi seme svojo kaljivo moč, če leži dalje časa ali če se ne shranjuje na pravem kraji. Nemarščina tepe v tem sama sebe. Ako je vreme neugodno pri žetvi in se sodi, da zrnje ni dobro dozorelo,